

veliteľ, dá na mienku iných, nechce rozhodovať sám! Nikolaj by sa nebol nikdy podvolil, vedel vždy presadiť svoju vôľu.

A Marta...? V rozhodujúcej chvíli sklamala, vtedy, keď mala varovať Ploštinu, nevarovala. A čo robila na Ploštine s Karolom?

(...)

Ťažké myšlienky mátožili v hlave stále dookola. (...)

(...)

Čo z takého života, ktorý mám pred sebou? Žiť vo večnom hľadaní viny, sebaobviňovaní, s pocitom hanby a mrazenia, žiť a nemôcť pozrieť ľuďom rovno do očí, počúvať za sebou posmešky a odsúdenie – aj on tam bol, aj on bol na Ploštine... voláko to azda prejde, sú také náture, čo vedia potlačiť v sebe mrchavé myšlienky, ale ja nie. Mne do smrti nevyprchá z nosa dym zo spáleniska Ploštiny, večne mi budú klat' oči žeravé stonožky tlejúcich hrád z ploštinských domov. Peter... nemal som ho rád... ale Peter mal pravdu, aj s tými päťdesiatimi Nemcami, aj v tom, že nemáme odísť z Ploštiny, Peter by pri tých dvoch nebol dlho uvažoval ako ja s Nikolajom. Ploština mohla dodnes stáť.

Čo povieme ľuďom, keď sa nás spýtajú – prečo ste nebránili Ploštinu?

(...)

(...) Pochodovali sme v plnom zaistení, dve hliadky vpredu, po každom boku jeden muž, dvaja ešte za mnou vzadu. Griška šiel chvíľu s Petrom a potom počkal na mňa.

„Ploština ešte nie je všetko, Voloda... Vybuchol nám celý Zlín...“ povedal mi tlmeným hlasom, opatrne sa obzeral, či nie je nablízku Fred. „Kubis?“

Prikývol.

„Vasil?“

Aj Vasil.

„Vytiska?“

Vytiska nie. O Vytiskovi nevedeli nič.

„A Marta? Ako sa dostala na Ploštinu?“

„Marta je veľmi chorá, Voloda... Odnesli sme ju do bezpečia. Blízni. Má vysokú horúčku. Bežala celú noc... s Karolom.“

„Karol sa zastrelil...“

Griška nepovedal nič, len mi bolestne stisol ruku.

„Nebolo by lepšie povedať Fredovi?“

„Urob, ako najlepšie myslíš. Teraz by možno nebolo vhodné... možno by to ani nebolo dobre...“

„Možno už tušíš...“

„Tušíš je menej ako vediet...“

Rozpovedal mi, čo sa stalo v Zlíne...

Večer predtým pribehla Marta len tak naťahko bez kabáta, v ľahkých črievičkách, s rozstrapatenými vlasmi, na smrť vyľakaná do Kubisovej vily.

„Je tu niekto z Ploštiny?“

*dať na mienku iných
– figyelembe veszi mások véleményét*

*mátožiť
– itt: nyomaszt, nyugtalanít, kavarog*

*voláko to prejde
– van, aki túlteszi magát rajta*

nátna (hovor.) = povaha

*potlačiť v sebe
– elnyom, elfojt*

mrchavý (hovor. expr.) = zly, nedobrý

vypchať

– elillan, eltűnik

klat oči

– itt: ég a szeme vmitől

tlejúca hrada

– parázsló, izzó gerenda

plné zaistenie

– az egység teljes biztosítása

hliadka

– őrszem, őrjárat, járó

*tlmeným hlasom
– főjtött, halk hangon (beszél)*

*blúzniť
– félrebeszél (lázas önkívületében)*

črievičky (kniž.) = (ľahké) topánky